

DOBŁ 1/104
BIBLIOTEKA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 46464

Kl. 8 i, 5
Kl. internat. D 06 I

Pabianickie Zakłady Przemysłu Bawełnianego*)
im. Bojowników Rewolucji 1905 Roku

Pabianice, Polska

Środek do usuwania z tkanin surowych plam tłustych pochodzenia mineralnego

Patent trwa od dnia 19 grudnia 1960 r.

Wynalazek dotyczy środka do usuwania z tkanin surowych wszelkiego rodzaju plam tłustych, np. plam z olejów mineralnych i różnych smarów.

W czasie przedzenia i tkania materiałów włókienniczych otrzymuje się tkaniny często-
kroć zafuszone podczas tych procesów wszelkiego rodzaju olejami mineralnymi i smarami używanymi do olejenia maszyn włókienniczych.

Plamy pochodzące z tych olejów i smarów nie dają się usunąć całkowicie z tkaniny i miejsca poplamione są zawsze widoczne w wykończonej już tkaninie, zwłaszcza na tkaninie barwionej i drukowanej.

Plamy te usuwa się przez ich zapieranie na drodze tarcia mechanicznego za pomocą różnego rodzaju środków emulgujących, tak jonoczą-
nych, jak i niejonocząnych.

Środki jonocząne posiadają stosunkowo słabe właściwości emulgujące, tak iż nigdy nie uzyskuje się dokładnego usunięcia smarów. Natomiast środki niejonocząne, aczkolwiek posiadają silne właściwości emulgujące, również nie całkowicie spełniają swe zadanie, co jest spowodowane twardością wody.

Niezależnie od tego, zapieranie plam tłustych na drodze mechanicznej, mimo ich usunięcia, powoduje zmianę struktury przędzy w tkaninie w miejscach zapieranych, wskutek czego przy dalszych procesach barwienia i drukowania miejsca wyprane różnią się wyraźnie, z powodu zmiany odbicia światła w stosunku do miejsc niezapieranych mechanicznie, innym odcieniem.

*) Właściciel patentu oświadczył, że współtwórcami wynalazku są inż. Seweryn Witkowski, inż. Henryk Stefański, inż. Władysław Rybak i Zdzisław Duszyński.

Powoduje to obniżenie jakości, a tym samym i wartości wyprodukowanej i wykończonej już tkaniny.

Przedmiotem wynalazku jest środek do usuwania z tkanin surowych plam tłustych pochodzenia mineralnego spełniający swe zadanie bez potrzeby stosowania zapierania mechanicznego.

Wprawdzie w skład tego środka wchodzi składniki, znane jako środki emulgujące i egalizujące, jednak dzięki ich odpowiedniemu zestawieniu dają efekt, którego nie można uzyskać przy stosowaniu oddzielnym każdego z komponentów.

Środek według wynalazku wykazuje tę nowość, że bez tarcia mechanicznego umożliwia usunięcie z tkaniny plam pochodzenia mineralnego, w związku z czym nie pozostawia śladów w miejscach oczyszczanych.

Środek według wynalazku składa się z eteru poliglikolowego, jako emulgatora niejonocznego, z soli sodowej kwasu etylenodwuaminoczworoocowego, jako emulgatora jonocznego, alkoholu etylowego, gliceryny, rozpuszczonych w wodzie destylowanej, przy czym poszczególne komponenty stosuje się w ilościach niżej podanych:

eter poliglikolowy	27,0— 35,0	części wagowych
sól sodowa kwasu etylenodwuaminoczworoocowego	10,0— 12,0	„ „
alkohol etylowy	4,0— 6,0	„ „
gliceryna	0,7— 1,2	„ „
woda destylowana	do 100,0	„ „

Najkorzystniejsze działanie wykazuje przy tym środek o składzie:

eter poliglikolowy	30 kg
sól sodowa kwasu etylenodwuaminoczworoocowego	10 „
alkohol etylowy	5 „
gliceryna	1 „
woda destylowana	do 100 „

W odmianie środka według wynalazku zamiast eteru poliglikolowego można stosować mieszaninę pochodnych alkiloarylosulfonianów wziętą w tych samych częściach wagowych.

Przy stosowaniu wyżej opisanych środków według wynalazku, wystarczy zwykle posmarowanie pędzelkiem miejsc zatuszczonych, przy czym w procesie warzenia tkaniny w kotle środki te całkowicie emulgują oleje i smary znajdujące się w tkaninie surowej.

Zastrzeżenia patentowe

1. Środek do usuwania z tkanin surowych plam tłustych pochodzenia mineralnego, znamieny tym, że składa się z 27,0—35,0 części wagowych eteru poliglikolowego, 10,0—12,0 części wagowych soli sodowej kwasu etylenodwuaminoczworoocowego, 4,0—6,0 części wagowych alkoholu etylowego, 0,7—1,2 części wagowych gliceryny, uzupełnionych wodą do 100,0 części wagowych.
2. Odmiana środka według zastrz. 1, znamienna tym, że zamiast eteru poliglikolowego zawiera mieszaninę pochodnych alkiloarylosulfonianów w tych samych ilościach wagowych.

Pabianickie Zakłady Przemysłu
Bawełnianego im. Bojowników
Rewolucji 1905 Roku

Zastępca: mgr inż. Aleksander Samujło
rzecznik patentowy